31.1.2022

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Asia: E 132/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Alustavia ennakkovaikuttamislinjauksia perustuen komission kestävän rahoituksen asiantuntijatyöryhmän raporttiin (tuleva taksonomian neljän ympäristötavoitteen delegoitu säädös)

SLC:n ydinviestit:

- Luonnon monimuotoisuus perustuu paikallisiin oloihin ja siten globaalien kriteerien luominen on lähes mahdotonta.
- Suomen kannan kriittisyys metsätaloutta koskevien nykymuotoisten ympäristökriteerien osalta on kannatettava ja turvallinen ratkaisu.
- Ympäristökriteerit saattavat merkittävästi heikentää suomalaisen metsäbiotalousmallin toimintaedellytyksiä, mikä samalla heikentää alan kykyä tarjota ratkaisuja ilmastonmuutokseen.
- Ympäristötavoitteiden toteutumiseen tarvitaan selkeät määritelmät ja mittaristo, mikä ei kuitenkaan rajoita maakohtaista keinovalikoimaa liikaa.
- Taksonomian turpeen kategorinen käyttökielto ilmastoperusteisena DNSH-kriteerinä ei ole kannatettava.
- Tarvitaan kokonaisarviointi hyödyistä ja haitoista yli eri ympäristövaikutusten: esim. rantalaidunnuksen tuomat biodiversiteettihyödyt yhdessä nautojen ilmastopäästöjen kanssa.

Yleiset kommentit

SLC rf kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen ennakkokannasta EU:n kestävän rahoituksen taksonomian ympäristökriteerejä koskien. Taksonomia on tervetullut instrumentti muutoksessa kohti kestävämpää taloutta, mutta sen asettamat yksityiskohtaiset vaatimukset asettavat haasteita kestävälle maa- ja metsätaloudelle Suomessa. Luonnon monimuotoisuus perustuu paikallisiin oloihin ja siten globaalien kriteerien luominen on lähes mahdotonta.

Metsätalous

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

SLC pitää hyvänä, että Suomen kanta on kriittinen metsätaloutta koskevien kriteerien osalta. Taksonomian ympäristökriteerit vaikuttavat nykymuodossaan riskialttiilta ja vaikeilta toteuttaa suomalaisessa kontekstissa. On ilmeistä, että taksonomian kriteerivaatimukset tulisivat kohdistumaan myös perhemetsätalouteen uuden kestävyysraportoinnin piiriin kuuluvien metsäteollisuusyritysten kautta.

Kriteeristö sisältää paljon yksityiskohtaisia vaatimuksia. Esimerkiksi 20 prosenttia metsätilasta olisi kokonaan pois talouskäytöstä, vesistöjen rantaviivoille ehdotetaan 30 metrin suojavyöhykkeitä ja maanmuokkausta tulisi välttää.

Koska maiden lähtökohdat metsätalouden ja koko metsäalan osalta ovat hyvin erilaiset, ei taksonomian tulisi sisältää yksityiskohtaisia metsien hoitoa tai käyttöä koskevia kriteereitä. Jätettäessä yksityiskohtaisempi toteutus jäsenmaan tehtäväksi, toimittaisiin myös EU:n perustamissäädösten mukaisesti oltaessa puuttumatta jäsenmaan metsäpolitiikkaan, joka ei kuulu EU:n kompetenssiin.

Toteutuessaan taksonomian ympäristökriteerit todennäköisesti aiheuttaisivat merkittäviä muutoksia suomalaiseen metsätalouteen supistaen nykymuotoista metsäbiotalouttamme, mikä puolestaan heikentäisi myös metsäalan ilmastokyvykkyyttä metsien hiilensidonnasta puutuotteiden substituutiovaikutuksiin fossiilisten tuotteiden korvaajana.

Tiukat reunaehdot eivät anna tilaa kansalliselle luovuudelle kehittää ja ratkaista metsäalaan liittyviä ilmasto- ja ympäristöhaasteita sekä -mahdollisuuksia. Ympäristötavoitteiden toteutumiseen tarvittaisiin selkeä mittaristo, joka kuitenkin mahdollistaa jäsenmaakohtaisen toteutuksen.

Metsäteollisuustuotteiden globaalille kysynnälle povataan merkittävää kasvua tulevan vuosikymmenen ajan. Toimintaedellytysten heiketessä Suomessa ja Euroopassa toiminta siirtyy alueille, joilla kokonaiskestävyyden kontrollointi on vaikeampaa.

Maatalous

SLC ei koe turpeen kategorista käyttökieltoa ilmastoperusteisena DNSH-kriteerinä (kasvualustat, kuivike) perusteltuna.

Taksonomiassa kotieläintuotannon kriteerien tavoite on luonnonlaitumilla laiduntavien nautojen tuotanto. Kriteerin täyttäminen ei liene ei ole käytännössä vaihtoehto pohjoisissa oloissa tehden siitä kohtuuttoman.

SLC haluaisi myös nostaa esiin rantalaidunnuksen mahdollisuudet luonnon monimuotoisuuden edistämisessä. Uhanalaisten kasvien mahdollisuuksia esiintyä luonnossa tulisi punnita nautojen ilmastopäästöjen kanssa ja siten tarvittaisiin kokonaisarviointi, jossa lasketaan hyötyjen ja haittojen summa yli eri ympäristövaikutusten.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Viktor Harvio
Metsäasiamies

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0